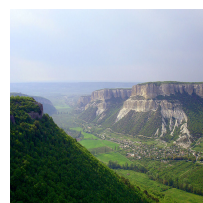
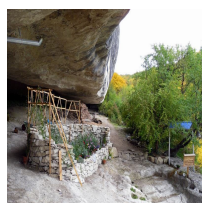
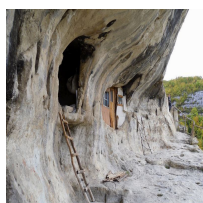

Ю. У. Кандимов

Мале Садове

МАЛЕ САДОВЕ (до 1945 – Кючук-Сюйрен) – село Бахчисарайського району Автономної Республіки Крим. Підпорядк. Албат. (до 2016 – Куйбишев.) селищ. раді. Знаходиться поблизу Внутрішнього пасма Кримських гір, у Бельбецьких Воротах (див. Бельбецький каньйон), на правому березі р. Бельбек (впадає у Чорне море), за 18 км від райцентру та за 9 км від залізнич. ст. Сирень (до 1952 – Сюйрен). За бл. 300 м, на лівому березі Бельбека – с. Велике Садове (до 2-ї пол. 1940-х рр. обидва насел. пункти становили одну адм. одиницю). Пл. 0,32 км². За переписом насел. 2001, у селі мешкала 331 особа (тоді рідною мовою назвали російську 81,27 %, кримськотатар. – 13,29 %, укр. – 5,44 %); станом на 2014 – 336 осіб. За 1,5 км проходить автошлях Бахчисарай–Ялта. На ін. боці Бельбец. долини, на мисі Кулле-Бурун (Баштовий) розташ. Сюйрен. фортеця, неподалік, на мисі Ай-Тодор – печер. монастир Челтер-Коба; досліджено також поселення і могильник салтів. культури (усі – пам'ятки археології нац. значення, раннє та розвинуте середньовіччя). За версією вчених, фортецю зведено або у 5–6 ст., або у 8 ст. Заг. протяжність оборон. стіни фортеці 110 м, товщина її стін 2,5 м, вис. – 4–4,5 м. Монастир складається з понад 50 печер, які розташ. у 4 яруси; збереглося купол. перекриття зі слідами фреск. розпису 13–14 ст. Нині там діє монастир св. Федора Стратилата УПЦ МП. До 1475 ці землі входили в межі князівства Феодоро. Відтоді – у складі Мангуп. кадиліка Кефин. еялета Осман. імперії. Вперше с. Сюйрен згадується в осман. списку 1520. Спочатку тут мешкали греки, станом на 1652 – виключно крим. татари. 1667 у селі побував турец. мандрівник Е. Челебі. 1783 Кючук-Сюйрен у складі Криму відійшов до Рос. імперії. Під час воєн. дій 1918–20 влада неодноразово змінювалася. 1921–54 – у складі РФ, від 1954 – України. 1944 усіх крим. татар депортували у Середню Азію. 1805 мешкали 68, 1864 – 26, 1886 – 64, 1887 – 149, 1892 – 110, 1902 – 110, 1926 – 97, 1939 – 227, 1989 – 343 особи. У березні 2014 Крим. п-ів анексувала РФ.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Мале Садове / Ю. У. Кандимов // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-61116>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).